

**UCHWAŁA NR XV/177/15
RADY MIEJSKIEJ ORZESZE**

z dnia 17 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze na lata
2016-2022"**

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 6, art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz.1515 z późn.zm) w związku z art.16b ust.1, art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz.163 z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska Orzesze uchwala

§ 1. Wprowadzić Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze na lata 2016-2022 stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Orzesze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie a dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr inż. Jan Mach

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE ORZESZE NA LATA 2016–2022

1. Wprowadzenie

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art.16 b ust.1 i 2 oraz art.17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015r. poz.163). Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze opracowanej na lata 2012–2015.

Strategia w znacznej mierze jest zbliżona układem do dokumentu poprzedniego chociaż pojawiają się zmiany w zakresie prognozy jak i sposobu realizacji.

Strategia niniejsza jest podstawą do podjęcia interwencji, która ma się przyczynić do poprawy warunków życia mieszkańców, szczególnie tych, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym, marginalizacją. Podjęte działania mają się przyczynić do integracji społecznej.

Problemy społeczne zostały zidentyfikowane w oparciu o materiały statystyczne, sprawozdania, przeprowadzoną diagnozę a także określenie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń (SWOT).

Część programowa została ujęta w formie tabelarycznej zawierającej obszary interwencji, cele strategiczne, cele operacyjne, podejmowane działania, podmioty odpowiedzialne, źródła finansowania, wskaźniki realizacji działań, monitoring i ewaluacja.

Diagnozę problemów społecznych sporządzono w oparciu o dostępne dane, publikacje, raporty, biuletyny, bazy danych. Podstawę do diagnozy stanowiły materiały i analizy statystyczne instytucji z terenu Orzesza i rejonu takich jak Urząd Miejski (UM), Urząd Statystyczny Katowice (UStat), Powiatowy Urząd Pracy (PUP), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu (MOPS).

Diagnozę sporządzono w III i IV kwartale 2015r. dlatego wzięto pod uwagę dane statystyczne za okres 3 lat tzn. od 2012 do 2014, uwzględniono również pojawiające się tendencje w roku bieżącym.

Diagnoza określa aktualny stan zjawisk społecznych, określa przyczyny tego stanu rzeczy, skalę zjawiska, próbuje dać odpowiedź na to jak je rozwiązać.

Dokonując analizy rozwiązywania problemów społecznych przez Gminę należy wziąć pod uwagę kompetencje podmiotów lokalnej polityki społecznej, środki finansowe ale określając w tych dwóch zakresach możliwości dysponentów.

2.Ramy prawne i odniesienia do dokumentów programowych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. W 2007 roku został podpisany Traktat Lizboński przez kraje Unii Europejskiej, którego celem było stworzenie obszaru o szybko rozwijającej się gospodarce, co wiązało się ze wzrostem zatrudnienia przy poszanowaniu środowiska naturalnego. Dynamika rozwijającego się przemysłu ma wpływać na zdolność społeczeństwa do zapewnienia dobrobytu swoim członkom oraz zmniejszenia różnic pomiędzy nimi. Uznaje się, że silne więzi rodzinne i społeczne zapobiegają powstawaniu problemów społecznych.

„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu zakłada w perspektywie 2020 roku następujące cele:

- zmniejszenie o co najmniej 20mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- zapewnienie miejsc pracy dla 75% osób w wieku od 20 do 64 lat,
- przeznaczanie na inwestycje, badania, rozwój oraz innowacje 3% PKB Unii,
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z roku 1990,
- podjęcie działań w kierunku edukacji w tym kierunku aby odsetek ludzi przedwcześnie porzucających naukę nie przekroczył 10% i aby co najmniej 40% osób w wieku 30-34 lat miało wykształcenie wyższe.

Ważnym dokumentem jest również Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”. Do głównych typów działań należy:

- zintegrowanie działań i budowanie dialogu instytucji rynku pracy, w tym urzędów pracy, agencji pośrednictwa pracy, instytucji szkoleniowych,
- promowanie samozatrudnienia,
- rozwój usług w zakresie planowania i rozwoju kariery zawodowej,
- propagowanie aktywności zawodowej i mobilności w samodzielnym poszukiwaniu pracy poprzez prowadzenie doradztwa, szkoleń, usług finansowo-prawnych,
- pomoc doradczo-szkoleniowa przy podejmowaniu własnej działalności gospodarczej w tym dla osób w wieku 45+,
- wspieranie aktywizacji osób zagrożonych marginalizacją,
- ułatwienie współpracy doradców zawodowych pracujących w szkołach z urzędami pracy,
- prowadzenie stałego monitoringu rynku pracy.

Niniejsza strategia jest spójna z dokumentami opracowanymi przez powiat oraz gminę.

3. Położenie Gminy

Orzesze położone jest w centralnej części województwa śląskiego w powiecie mikołowskim na południowej krawędzi Wyżyny Śląskiej przy drodze krajowej Katowice – Wisła oraz przy trasie kolejowej Katowice – Rybnik. Do miasta należy 8 sołectw i 2 dzielnice: Zawada, Zazdrość, Zawisz, Gardawice, Mościska, Zgoń, Woszczyce, Królówka oraz Orzesze i Jaśkowice. Gminę cechuje mniejsza uciążliwość oddziaływania przemysłu. Gmina zajmuje powierzchnię 83,65km², z tego 50% powierzchni stanowią lasy, 40% użytki rolne i 10% tereny zabudowane. Zdecydowaną większość stanowi zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna jest skupiona w centrum miasta i w dzielnicy Jaśkowice.

4. Demografia

Miasto Orzesze liczy na koniec września 2015r. – 19.978 mieszkańców (dane bez liczby 403 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy).

Liczba ludności w poszczególnych dzielnicach na przestrzeni lat 2012–2014 (zameldowanie stałe). Dane Urzędu Miasta.

Lp	Dzielnica miasta Orzesze	Liczba ludności w 2012r.	Liczba ludności w 2013r.	Liczba ludności w 2014r.	Różnica pomiędzy liczbą ludności 2013r. i 2014r.
1	Orzesze	6764	6789	6749	-15
2	Gardawice	1882	1904	1940	+36
3	Zawisz	1906	1910	1906	+23
4	Woszczyce	1178	1215	1230	+15
5	Zawada	1825	1875	1917	+42
6	Jaśkowice	2541	2530	2523	-7
7	Zgoń	1065	1104	1133	+29
8	Królówka	300	262	263	+1
9	Mościska	882	908	958	+50
10	Zazdrość	1142	1167	1203	+36
	Ogółem	19.485	19.664	19.849	

Na przestrzeni lat 2012–2014 liczba ludności zwiększyła się o 364 osoby, od kilku lat ma tendencję wzrostową. Największy wzrost liczby ludności pomiędzy latami 2013 i 2014 zanotowano w kolejności w Mościskach, Zawadzie, Gardawicach i Zazdrości. Tendencję spadkową zanotowano w Orzeszu i Jaśkowicach. Wydaje się, że liczba mieszkańców będzie miała nadal tendencję wzrostową, wynika to z atrakcyjności Orzesza jako terenów do zabudowy i osiedlania się.

Orzesze notuje dodatnie wartości przyrostu naturalnego (więcej urodzeń niż zgonów), jednak nie gwarantuje to zastępowalności pokoleń.

5. Poziom infrastruktury technicznej i społecznej

Duży wpływ na funkcjonowanie miasta i jego mieszkańców ma komunikacja. Miasto ma słabe połączenie autobusowe z dzielnicami miasta, zbyt duże odległości pomiędzy dzielnicami sprawiają, że mniejszy jest udział dzielnic w życiu centrum miasta. Korzystne jest usytuowanie miasta w stosunku do tras szybkiego ruchu – blisko do trasy A 1 i A 4 - co pozwala na szybkie przemieszczanie się. Z danych GUS za rok 2013 wynika, że najwięcej kobiet pracuje w przemyśle i budownictwie (31,2%), w sektorze usług (21,1%), w rolnictwie (5,8%), w sektorze finansowym (4,7%) w pozostałych zawodach (37,2%). Mężczyźni podobnie jak kobiety najczęściej pracują w przemyśle i budownictwie (53,2%), w sektorze usługowym (18,5%), działalności finansowej (2,7%) w pozostałych 20,8%. Więcej osób wyjeżdża z miasta do pracy niż przyjeżdża z zewnątrz do pracy w mieście. Upowszechnienie edukacji ma wpływ na jakość życia mieszkańców. Wg stanu na rok szkolny 2013/2014r. w mieście funkcjonowało 6 przedszkoli i 5 oddziałów przedszkolnych na 480 miejsc. Liczba miejsc w przedszkolach wzrosła o 60 miejsc na przestrzeni lat 2010/2011 do 2013/2014. Powstają również przedszkola prywatne. Na terenie Gminy działa 8 szkół podstawowych, w których uczyło się w roku szkolnym 2013/2014 - 1164 uczniów i 4 gimnazja z liczbą 509 uczniów. W każdej ze szkół są świetlice szkolne. Do szkół ponadgimnazjalnych dzieci dojeżdżają do okolicznych miejscowości. Wskaźnik poziomu szkolnictwa wyznaczają średnie wyniki egzaminów w szkołach podstawowych i gimnazjach. Jest on zróżnicowany, czasami wyższy od wyników wojewódzkich i powiatowych czasami niższy.

Rodzice chcący skorzystać z usług żłobka muszą swoje dzieci dowozić do okolicznych miejscowości.

Na kształtowanie życia kulturalnego ma wpływ Miejski Ośrodek Kultury, który organizuje imprezy kulturalne i plenerowe, korzysta z jednej sali widowiskowej. Bariere integracji społeczeństwa na rzecz kultury stanowi odległość poszczególnych dzielnic od centrum miasta. W Gminie na 10 dzielnic funkcjonuje 1 biblioteka i 5 filii. Zajmuje się ona nie tylko upowszechnianiem czytelnictwa ale również organizacją cyklicznych imprez kulturalnych. Na rzecz rozkrzewiania sportu działają 3 kluby sportowe oraz boisko „Orlik”. W każdej szkole są sale gimnastyczne i prawie w każdej boiska sportowe. Na terenie Gminy funkcjonuje 1 Szpital Chorób Płuc oraz 4 Ośrodki Zdrowia (Orzesze, Jaśkowice, Zawisze i Gardawice. W dzielnicy Orzesze usytuowany jest Dom Pomocy Społecznej o charakterze powiatowym dla 90 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka Wsparcia Dziennego dysponuje 28 miejscami dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Brak jest organizacji pozarządowych, które wspierałyby działania tutaj. Ośrodka.

6. Diagnoza sytuacji społecznej

Diagnoza – na nią składa się opis stanu obecnego, prognoza rozwoju lub zmian, analiza przyczyny powstawania zjawisk, pojawiające się przeszkody w trakcie realizacji. Jest niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian.

UBÓSTWO

Ubóstwo to stały brak dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb jednostki w szczególności w zakresie jedzenia, schronienia, ubrania, transportu, potrzeb kulturalnych i społecznych. Potrzeby te w społeczeństwie są uznawane za niezbędne. Z danych statystycznych tutaj. Ośrodka wynika, że 60% osób ubiegających się o pomoc podaje jako bezpośrednią przyczynę ubóstwo. Dotyka ono najczęściej rodziny z dziećmi, grupę osób bezdomnych, samotnych nie mających wsparcia w rodzinie, chorych. Trudną sytuację notują kobiety, które na rynku nie znajdują pracy. Poziom ubóstwa wyznacza również liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej. W roku 2011 skorzystało 297 rodzin (ubóstwo u 201 rodzin), w roku 2012 - 282 rodziny (ubóstwo u 186 rodzin), w roku 2013 - 300 rodzin (ubóstwo u 218 rodzin) w następnym roku czyli 2014 - 302 rodziny (ubóstwo u 212 rodzin). Ubóstwo w przeciągu ostatnich dwóch lat 2013-2014 kształtuje się na podobnym poziomie.

BEZROBOCIE

Bezpośrednią przyczynę bezrobocia upatruje się jako konsekwencja wprowadzenia gospodarki rynkowej. Dalsze następstwa to rozszerzanie się zjawiska patologii społecznej, wzrost zagrożenia socjalnego osoby jak i grup o najniższych dochodach.

Dane statystyczne - bezrobocie na przestrzeni 3 lat (dane Powiatowego Urzędu Pracy)

Lp	Rok	Liczba osób bezrobotnych ogółem	W tym liczba bezrobotnych kobiet
1	2012	629	363
2	2013	625	347
3	2014	522	294

Z powyższego zestawienia wynika, że liczba osób bezrobotnych w okresie trzech lat ma tendencję spadkową. Znaczną liczbę spośród zarejestrowanych osób stanowią kobiety. Ta sytuacja powtarza się od kilku lat. Kobiety nie znajdują pracy ze względu na przeważający na naszym terenie przemysł ciężki i wydobywczy, co zaczyna się powoli zmieniać, następuje wzrost drobnej wytwórczości i małych przedsiębiorstw.

Stopa bezrobocia to udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Stopa bezrobocia w kraju wynosiła w 2014 roku 11,4%, w województwie śląskim 9,6%, w powiecie mikołowskim 6,8%, w mieście 4,9%. Najwięcej osób zarejestrowanych jest w Powiatowym Urzędzie Pracy w wieku od 25 do 34 lat, potem w wieku od 18 do 24 lat, następnie od 45 do 54 lat.

Z ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy z pomocy społecznej w roku 2012 roku skorzystało 24% osób, w 2013 roku 28,5% osób i w 2014 roku 29,8% osób. Liczba osób korzystających ma tendencję wzrostową. Walka z bezrobociem jest procesem długotrwałym, trudnym w realizacji, wymaga współdziałania wielu instytucji i firm a przede wszystkim samych zainteresowanych oraz organizacji pozarządowych. Wsparciem dla bezrobotnych jest prowadzenie pośrednictwa pracy, aktywizacja bezrobotnych, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, organizacja szkoleń, kierowanie na staż oraz do prac społecznie-użytecznych.

BEZDOMNOŚĆ

Za osobę bezdomną uważa się osobę niezamieszkałą w lokalu mieszkalnym i niezameldowaną na pobyt stały a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania – w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej. Ze statystki wynika, że na bezdomność ma wpływ między innymi trudna sytuacja w mieszkalnictwie, która nie zmienia się od kilku lat, jest to jedna z najbardziej zaniedbanych dziedzin i najgorzej zaspokajanych potrzeb społecznych. Podobna sytuacja ma miejsce w naszym mieście. Na mieszkania w roku 2014 oczekiwało 25 osób. Przyczyn bezdomności należy upatrywać w szeregu nakładających się na siebie czynnikach, rozpad więzi rodzinnych, rozpad rodziny na skutek uzależnienia od alkoholu, stosowanie przemocy, jak też świadomy wybór innego stylu życia. Na terenie miasta brak jest schronisk bądź noclegowni. Osoby kierowane są do okolicznych, tam gdzie znajdzie się wolne miejsce. W roku 2012 ze schronienia skorzystało 7 osób, w roku 2013 – 12 osób, w roku 2014 skierowano 10 osób. Ze względu na trudną sytuację w mieszkalnictwie trudno jest osobę przywrócić z powrotem do środowiska.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

Osobą niepełnosprawną jest osoba, której stan fizyczny bądź psychiczny trwale bądź okresowo utrudnia, ogranicza, bądź uniemożliwia wypełnianie ról życiowych i społecznych zgodnie z normami prawnymi i społecznymi. Powoduje to niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Bez stworzenia odpowiednich warunków do funkcjonowania i pomocy innych trudno jest takiej osobie żyć na co dzień.

Pomoc osobom niepełnosprawnym w zakresie np. wsparcia finansowego na zakup przedmiotów ortopedycznych, likwidacji barier architektonicznych należy do zadań własnych powiatu, nie oznacza to jednak, że osoby te nie mogą skorzystać z pomocy Ośrodka na zasadach określonych ustawą o pomocy społecznej.

Niepełnosprawność dzieli się ze względu na :

- obniżoną sprawność sensoryczną (osoby niewidome, niedowidzące, głuche, niedosłyszające z zaburzeniami percepcji wzrokowej i słuchowej),
- obniżoną sprawność intelektualną (upośledzenie umysłowe, demencja starcza),
- obniżoną sprawność funkcjonowania społecznego (zaburzenia równowagi nerwowej, emocjonalnej oraz zdrowia psychicznego),
- obniżoną sprawność komunikowania się (zaburzenia mowy, autyzm, jąkanie się),
- obniżoną sprawność ruchową (osoby z dysfunkcją ruchu - wrodzona i nabyta),
- mózgowie porażenie dziecięce,
- obniżoną sprawność psychofizyczną z powodu chorób somatycznych (rak, cukrzyca, guz mózgu, nowotwory).

Przyczynami niepełnosprawności są: wady wrodzone, nabyte, choroby przewlekłe, nagłe wypadki i urazy, zatrucia i infekcje.

Z pomocy społecznej w roku 2012 skorzystało 95 osób niepełnosprawnych, w roku 2013 - 196 osób i w roku 2014 - 193 osoby.

Ośrodek obejmuje pomocą w formie usług opiekuńczych te osoby niepełnosprawne, które nie potrafią wykonać podstawowych czynności dnia codziennego.

Realizacja usług opiekuńczych (dane Ośrodka Pomocy Społecznej)

Lp.	Rok	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	w tym liczba osób objęta usługami specjalistycznymi
1	2012	21	7
2	2013	25	11
3	2014	28	15
4	2014	39	17

Z zestawienia wynika, że zwiększa się liczba osób korzystających ze świadczeń, zwłaszcza usług specjalistycznych.

POMOC OSOBOM CHORYM PSYCHICZNIE

Regulacje sposobu udzielania pomocy osobie psychicznie chorej zawiera ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. Nr 231 poz.1375 z późniejszymi zmianami). Decyzją Rady Ministrów został ustanowiony Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015. Koordynatorem działań oprócz licznych ministerstw jest również samorząd lokalny, organizacje pozarządowe, samorządy zawodowe i kościoły. Ministerstwo Zdrowia alarmuje, że od lat 90 obserwuje się wzrost zachorowań na choroby psychiczne i zaburzenia. Przyczyn takiego zjawiska należy upatrywać w zmianach społeczno – ekonomicznych, które niosą za sobą nowe zagrożenia dla zdrowia psychicznego takie jak: bieda, bezrobocie jak i brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego i ekonomicznego. Stwierdzenie „chory

psychicznie” ma charakter stygmatu i bardzo łatwo takie osoby podlegają wykluczeniu społecznemu. Wiele osób wymaga opieki całodobowej. Najczęstszą przyczyną wizyty w poradni czy pobytu w szpitalu są zaburzenia alkoholowe i depresja, jak również zażywanie substancji pod ogólną nazwą „dopalacze”. Nasila się zjawisko utraty życia na skutek samobójstwa lub zażywania środków niewiadomego pochodzenia.

Brak jest danych na temat skali zachorowalności na choroby psychiczne w naszym mieście ponieważ nie prowadzi się takich rejestrów. Podstawową placówką ochrony zdrowia psychicznego jest Poradnia Zdrowia Psychicznego przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej, która mieści się w Orzeszu przy ul. Bukowina. W razie nasilenia objawów chorobowych osoby kierowane są do Szpitala Psychiatrycznego w Rybniku, w przypadku kiedy zagrażają sobie i innym. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia pomoc osobom psychicznie chorym, jeśli takiej wymagają, w formie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez specjalistyczną kadrę. W roku 2014 przyznane były usługi opiekuńcze 28 osobom, w roku bieżącym 39 (stan na koniec października br.) Kierujemy również osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy o statusie powiatowym w Łaziskach Średnich. Obecnie z tej formy pomocy korzysta 6 osób. Prowadzone są tam zajęcia z zakresu stolarstwa, plastyki, gotowania. Osoby chore, które wymagają całodobowej opieki kierowane są do odpowiednich typów domów pomocy społecznej najbliższej miejsca zamieszkania. Aktualnie przebywa w nich 15 osób.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został powołany przez Burmistrza Miasta w listopadzie 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny, działał jedną kadencję, obecnie został powołany nowy skład na drugą kadencję. Zespół Interdyscyplinarny realizuje zadania określone w programie przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016. Zadaniem Zespołu jest koordynacja wszelkich działań związanych z występowaniem zjawiska przemocy, został powołany na okres 4 lat, działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, który sprawuje obsługę organizacyjno-techniczną. Do zadań Zespołu należy: przeprowadzanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań ograniczających zjawisko przemocy, podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą, upowszechnianie informacji o instytucjach pomocowych, osobach mogących udzielić pomocy, ochrona ofiar przemocy, podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia, Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Stowarzyszenia. Problemy związane z przemocą diagnozuje utworzona grupa robocza. W roku 2012 zgłoszono 37 przypadków przemocy, w 2013 - 18 przypadków, w roku 2014 - 30 przypadków, do 30 listopada 2015r. zgłoszono 24 przypadki (w tym druga karta w 4 przypadkach). Ofiary przemocy mogą skorzystać z pomocy psychologa w Punkcie Konsultacyjnym bądź w Centrum Pomocy w Rodzinie w Łaziskach Górnych, sprawcy z zespołu korekcyjno – edukacyjnego.

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII

W okresie przemian nasiliło się zjawisko uzależnienia od alkoholu i narkotyków. Problem alkoholu częściej dotyka mężczyzn niż kobiety. Pogłębia to zjawisko dostępność alkoholu w marketach, całonocnych sklepach, stacjach benzynowych, pubach. Dzieci sięgają po alkohol w znacznie młodszym wieku po raz pierwszy. Modne jest picie piwa (które nie jest powszechnie postrzegane jako alkohol) przez młodzież, zachęcają również do tego zachęcająco skonstruowane reklamy. Większość osób nie utożsamia się ze swoim problemem, skoro upija się nie tak często.

Narkomania upowszechniła się w USA w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Narkotyki stały się antidotum na frustrację spowodowaną gwałtownym skokiem cywilizacyjnym i związanym z tym niedostosowaniem społecznym. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na samorządy obowiązek podejmowania wszelkich działań mających na celu ograniczenie spożywania alkoholi i zażywania narkotyków, działania na rzecz zmiany obyczajów w tym zakresie, niwelowania skutków nadużywania alkoholu. Programy przeciwdziałania narkomanii oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowią integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Pomocą osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków służy Punkt Konsultacyjny (w roku 2012 ogółem udzielono 460 porad 134 osobom, w roku następnym 347 porad dla 118 osób) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie „Zmiana”, Poradnia Odwykowa w Mikołowie, kluby „Anonimowych Alkoholików” oraz grupy wsparcia dla osób współuzależnionych.

POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYM, SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

Dnia 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 6 czerwca 2011r. – o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2013r. poz.135 z późniejszymi zmianami). Zadania wynikające z ustawy określają: zasady i formy wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustawę uchwalono mając na względzie dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego. Ustawa wyznacza zadania podmiotom w środowisku zamieszkania tak, aby potrafiły wesprzeć rodziny w najtrudniejszych sytuacjach opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi oraz żeby nie ucierpiały one z powodu niewydolności rodziców. Gminom wyznaczono następujące zadania:

- dokonanie analizy sytuacji rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz ustalenie przyczyn zaistnienia kryzysu,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,

- pomoc w integracji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny musi się odbywać za jej zgodą i przy jej pełnym udziale, wykorzystując własne zasoby oraz pomoc innych instytucji takich jak placówka wsparcia dziennego, rodzina wspierająca i innych działających na dobro dziecka i rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi (w tym usług opiekuńczych specjalistycznych), pomocy prawnej, organizacji spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, zapobieganie izolacji. Do prowadzenia pracy z rodziną wyznaczony jest asystent rodziny, którego zatrudnia gmina. Rodzina wspierająca wywodzi się z najbliższego otoczenia dziecka. Jej zadaniem jest przy udziale asystenta rodzin pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Jeśli rodzice nie są zdolni do zapewnienia opieki i wychowania, sprawowana jest piecza zastępcza. Organizuje ją Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Piecza zastępcza może być sprawowana przez rodzinę zastępczą oraz rodzinny dom dziecka. Gmina jest zobowiązana finansować koszty utrzymania w pieczy zastępczej w częściach procentowych wyznaczonych przez ustawę. Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia od września 2012 roku asystenta rodzin, który aktualnie zajmuje się 14 rodzinami.

POMOC OSOBOM STARSZYM

W mieście Orzesze żyje 3,4tys. osób w wieku poprodukcyjnym (dane z 2014 roku). Niektóre z nich posiadają jeszcze duży potencjał, doświadczenie zawodowe i życiowe. Mają jednak problemy zdrowotne i socjalne. W większym stopniu mogłyby korzystać z programów w zakresie promowania zdrowego stylu życia i wielu innych dóbr. Ankietę pt. „Jak żyje się osobom starszym w Polsce” dokonał Główny Urząd Statystyczny w 2012 roku. Bardzo nieliczna grupa osób (ok.3,5%) jest jeszcze czynna zawodowo. Poziom przynależności osób starszych do organizacji był podobny jak w skali całego społeczeństwa (11%) Nieco częściej przynależeli do organizacji starsi mężczyźni niż kobiety, przy czym nieco większy odsetek kobiet należał do organizacji o charakterze religijnym, mężczyźni znacznie częściej niż kobiety deklarowali przynależność do świeckich organizacji pozarządowych. Relacje międzyludzkie stanowią jeden z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia. Posiadanie w swym otoczeniu osoby spoza najbliższej rodziny, o której można mówić jak o przyjacielu deklarowało nieco ponad 60% osób starszych. Osoby starsze starają się utrzymywać regularne kontakty z osobami spoza gospodarstwa domowego. Najczęściej są to kontakty z dziećmi, wnukami i prawnukami. Za zagrożone ubóstwem dochodowym uznanych zostało ok. 12% seniorów. Bardzo niska jest znajomość języków obcych (deklaruje ją 66%). Odsetek osób starszych, które kiedykolwiek osobiście korzystały z komputera był niewielki. Około 40% osób starszych, które się nim posługiwały robiły to bardzo rzadko. Najgorzej zostało ocenione przez respondentów zadowolenie ze swojego stanu zdrowia.

7.Cel nadrzędny – misja strategii

Cel nadrzędny: ograniczenie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, patologiom społecznym, marginalizacji, wzmocnienie rodziny.

Cele strategiczne :

Cel strategiczny Nr 1: Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

1.1.Przeciwdziałanie bezdomności, reintegracja osób bezdomnych.

1.2.Zapobieganie bezrobociu, aktywizacja na rynku pracy.

1.3.Wsparcie aktywizacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny Nr 2: Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych i seniorów

2.1.Redukcja skutków i ograniczenie zjawisk uzależnień i przemocy.

2.2.Wzmacnianie systemu opieki nad dziećmi i rodziną.

2.3. Przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych.

8.Szanse i zagrożenia w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Orzesze na lata 2016-2022

Mocne strony :

1. Dobre usytuowanie miasta pod względem sieci komunikacyjnej.
2. Wzrastająca liczba ludności.
3. Rozwijająca się i modernizowana sieć infrastruktury sportowej.
4. Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej.
5. Posiadanie środków na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów uzależnień.
6. Wspomaganie działalności przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne służące rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Słabe strony

1. Znaczna rozległość terenu miasta,
2. Brak organizacji pozarządowych wspierających działania Ośrodka Pomocy,
3. Starzenie się społeczeństwa,
4. Ograniczone środki finansowe na działania Ośrodka,
5. Długi okres oczekiwania na mieszkania socjalne,
6. Ograniczona liczba miejsc opieki nad osobami przewlekle chorymi,
7. Istnienie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
8. Długotrwałe bezrobocie, zwłaszcza kobiet,
9. Niewłaściwy styl życia mieszkańców, mała aktywność fizyczna,
10. Zbyt mała oferta aktywności skierowana do osób starszych.

9.Zakończenie i ramy finansowe i monitoring

Środki finansowe przeznaczone na realizację strategii będą ujmowane w uchwale budżetowej Rady Miasta Orzesze. Źródłami finansowania Strategii będą: środki finansowe z budżetu Miasta Orzesze, środki finansowe z funduszy zewnętrznych.

Założone działania będą monitorowane poprzez zbieranie i analizowanie informacji dotyczących realizacji założonych zadań jak również pojawiających się przeszkód. Monitorowanie jest podstawą do ewaluacji ,która pozwoli na ocenę jakości realizacji wyznaczonych i zapisanych celów. Na tej bazie będzie można dokonywać analizy i popraw tak aby działania były skuteczniejsze i efektywniejsze.

Wdrażanie strategii będzie monitorowane przez podmioty odpowiedzialne. Będzie opracowany raport roczny przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Raport roczny może zawierać propozycje rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań stosownie do zmieniających się warunków.

Cel nadrzędny

Ograniczenie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, patologiom społecznym, marginalizacji, wzmocnienie rodziny

Cel strategiczny Nr 1			Cel strategiczny Nr 2		
Obszar interwencji Nr 1	Obszar interwencji Nr 2	Obszar interwencji Nr 3	Obszar interwencji Nr 4	Obszar interwencji Nr 5	Obszar interwencji Nr 6
Bezdomność	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Uzależnienia przemoc	Dysfunkcje w zakresie opiekuńczo-wychowawczym	Starzenie się społeczeństwa
Kierunek działania	Kierunek działania	Kierunek działania	Kierunek działania	Kierunek działania	Kierunek działania
<i>Przeciwdziałanie bezdomności, reintegracja bezdomnych</i>	<i>Zapobieganie bezrobociu, aktywizacja na rynku pracy</i>	<i>Wsparcie, aktywizacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych</i>	<i>Redukcja skutków i ograniczenie zjawisk uzależnień i przemocy</i>	<i>Wzmocnienie systemu opieki nad dziećmi i rodziną</i>	<i>Przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych</i>
Cele operacyjne 1	Cele operacyjne 2	Cele operacyjne 3	Cele operacyjne 4	Cele operacyjne 5	Cele operacyjne 6
1.1. Wspieranie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością	2.1. Podwyższanie kwalifikacji zawodowych i społecznych osób zagrożonych bezrobociem	3.1. Wsparcie osób niepełnosprawnych, poprawa ich warunków funkcjonowania	4.1. Zwiększenie oddziaływań w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy	5.1. Poprawa kompetencji w zakresie pełnienia roli opiekuńczo - wychowawczej	6.1. Poprawa funkcjonowania osób starszych, wymagających wsparcia
1.2. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością	2.2. Łagodzenie skutków bezrobocia, aktywizacja lokalnego rynku pracy	3.2. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	4.2. Redukcja negatywnych skutków uzależnień	5.2. Wzmocnienie potencjału rodziny	6.2. Tworzenie warunków i promowanie aktywności
			4.3. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie		

Obszar interwencji 1 - Bezdomność

Kierunek działania: *Przeciwdziałanie bezdomności i reintegracja osób bezdomnych*

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Pomoc osobom i rodzinom zagrożonym bezdomnością	1.1. Zapewnienie osobom bezdomnym miejsc w schroniskach, noclegowniach, mieszkaniach.	MOPS Orzesze	-----	Budżet Miasta	1.Liczba miejsc w schroniskach, noclegowniach 2.Liczba bezdomnych korzystających z placówek
	1.2. Przyznawanie świadczeń na utrzymanie mieszkania.	MOPS Orzesze	-----	Budżet Miasta	1.Liczba przyznanych świadczeń
	1.3. Przyznawanie pomocy materialnej.	MOPS Orzesze	-----	Budżet Miasta	1.Liczba udzielonych świadczeń
	1.4. Tworzenie programów wychodzenia z bezdomności.	MOPS Orzesze	Ośrodki Pomocy, na których terenie znajdują się schroniska, noclegownie	Budżet Miasta	1.Liczba osób uczestniczących w programach 2.Liczba osób, która powróciła do środowiska

Obszar interwencji 2 - Bezrobocie

Kierunek działania: Zapobieganie bezrobociu aktywizacja na rynku pracy

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Pomoc osobom bezrobotnym zagrożonym wykluczeniem społecznym	1.1. Realizacja szkoleń, prac społecznie- użytecznych, podwyższających kwalifikacje osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.	MOPS Orzesze Powiatowy Urząd Pracy	Instytucje Doskonalenia Zawodowego Organizacje Pozarządowe	Fundusze strukturalne Fundusz Pracy Budżet Miasta	1.Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, pracach społecznie- użytecznych 2.Liczba szkoleń, prac społecznie użytecznych
	1.2.Doradztwo zawodowe.	Powiatowy Urząd Pracy MOPS Orzesze	MOPS Orzesze	Fundusz Pracy	1.Liczba osób powracających na rynek pracy
	1.3. Aktywizacja osób młodych, umożliwienie nabywania dodatkowych umiejętności.	Powiatowy Urząd Pracy MOPS Orzesze	MOPS Orzesze	Fundusze strukturalne, Fundusz Pracy	1.Liczba osób objętych aktywizacją
	1.4 Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą albo założenie spółdzielni socjalnej, wsparcie informacyjne, szkoleniowe.	Powiatowy Urząd Pracy	Pracodawcy	Fundusze strukturalne Fundusz Pracy	1.Liczba osób rozpoczynających działalność 2.Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw, spółdzielni socjalnych
	1.5.Budowa programów wspierających aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych mieszkańców miasta (osób 45+ i 50+).	Powiatowy Urząd Pracy	MOPS Orzesze	Fundusze strukturalne	1.Liczba programów 2.Liczba uczestników programów

Obszar interwencji 3 - Niepełnosprawność

Kierunek działania: *Wsparcie, aktywizacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych*

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Pomoc osobom niepełnosprawnym	1.1. Upowszechnianie informacji nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością.	Centrum Pomocy Rodzinie	Organizacje pozarządowe	Budżet Powiatu	1.Liczba i rodzaj materiałów informacyjnych.
	1.2. Propagowanie integracyjnych zajęć, imprez sportowych i kulturalnych.	Referat ds. Promocji Miasta, Miejski Zespół Oświaty, Miejski Ośrodek Kultury	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba imprez sportowych i kulturalnych 2.Liczba osób niepełnosprawnych
	1.3. Zapewnienie rehabilitacji leczniczej i psychologicznej osób z niepełno-sprawnością w tym dzieci i młodzieży.	Centrum Pomocy Rodzinie.	Organizacje pozarządowe	Budżet Powiatu Budżet Miasta	1.Liczba osób korzystających 2.Liczba godzin zajęć
	1.4. Rozwój infrastruktury pomocy instytucjonalnej działającej na rzecz osób niepełno-sprawnych.	Centrum Pomocy Rodzinie	Organizacje pozarządowe.	Budżet Powiatu	1.Liczba środowiskowych domów samopomocy 2.Liczba uczestników
	1.5. Uruchamianie wolontariatu na rzecz osób nie-pełnosprawnych.	Centrum Pomocy Rodzinie MOPS Orzesze	MOPS Orzesze	Budżet Powiatu	1.Liczba wolontariuszy 2.Liczba osób wspieranych

Pomoc osobom niepełnosprawnym	1.6. Poprawa warunków mieszkaniowych dla osób niepełnosprawnych, usuwanie barier architektonicznych.	Zakład Gospodarki Komunalnej MOPS Orzesze Centrum Pomocy Rodzinie	Zarządcy nieruchomości	PFRON	1.Liczba przekazanych mieszkań 2.Liczba osób, którym udzielono pomocy
	1.7. Zabezpieczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba świadczeniobiorców 2.Liczba godzin usług
	1.8.Pomoc instytucjonalna na rzecz osób niepełnosprawnych.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych do domów pomocy
	1.9.Pomoc instytucjonalna dla osób z zaburzeniami psychicznymi	MOPS Orzesze	Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba osób w mieszkaniach chronionych 2.Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych

Obszar interwencji 4 - Uzależnienia i przemoc

Kierunek działania: *Redukcja skutków i ograniczenie zjawisk uzależnienia i przemoc*

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym, ograniczenie zjawiska przemocy	1.1. Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	Urząd Miejski Miejski Zespól Oświaty MOPS Orzesze	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba spotkań informacyjnych 2.Liczba odbiorców spotkań 3.Liczba wydanych materiałów informacyjnych
	1.2. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych oraz edukacyjnych dla młodzieży	Miejski Zespól Oświaty Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba programów 2. Liczba osób uczestniczących
	1.3. Inicjowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	MOPS Orzesze UM Referat Promocji Miasta	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1. Liczba i rodzaj podjętych działań
	1.4. Sporządzanie diagnozy środowiskowej i podejmowanie interwencji	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	MOPS Orzesze UM Referat Promocji Miasta	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba podjętych interwencji

Pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym, ograniczenie zjawiska przemocy	1.5.Gwarancja dostępności do świadczeń specjalistycznej terapii uzależnień	UM Referat Promocji Miasta MOPS Orzesze	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba świadczeń 2.Liczba osób, którym udzielono pomocy
	1.6.Stosowanie procedur kierowania spraw do Sądu Rejonowego celem zobowiązania do leczenia.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UM Referat Promocji Miasta	Policja	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba zastosowanych procedur
	1.7. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	Gmina Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba placówek 2.Liczba miejsc w placówkach 3.Liczba dzieci korzystających
	1.8.Udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej osobom uzależnionym	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1.Liczba osób objętych pomocą 2.Liczba udzielonych świadczeń
	1.9.Upowszechnianie informacji nt przeciwdziałania przemocy na stronie internetowej.	MOPS Orzesze	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba umieszczonych informacji

Pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym, ograniczenie zjawiska przemocy	1.10.Usprawnianie systemu reagowania i pomocy ofiarom przemocy.	MOPS Orzesze	Policja, Służba Zdrowia Kuratorzy, organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba jednostek współpracujących w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego 2.Liczba podjętych działań
	1.11.Udzielanie poradnictwa , terapia dla ofiar przemocy, terapia korekcyjno-edukacyjna dla sprawców.	MOPS Orzesze Centrum Pomocy Rodzinie Łaziska Górne	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba udzielonych porad i terapii 2.Liczba świadczeniobiorców porad i terapii 3.Liczba sprawców poddanych terapii
	1.12.Gwarancja bezpiecznego schronienia ofiar, izolacja sprawców przemocy.	MOPS Orzesze	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	Budżet Miasta Budżet Państwa	1.Liczba miejsc dla ofiar przemocy 2.Liczba miejsc dla sprawców 3.Liczba osób korzystających z miejsc odosobnienia (sprawcy, ofiary)

Obszar interwencji 5 - Dysfunkcja w zakresie opiekuńczo -wychowawczym

Kierunek działania: *Wzmacnianie systemu opieki nad dziećmi i rodziną*

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi	1.1. Upowszechnianie edukacji rodziców - praca z dzieckiem.	MOPS Orzesze	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba osób objętych szkoleniem
	1.2. Rozwój sieci placówek wsparcia dziennego.	Miasto Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1. Liczba placówek 2.Liczba miejsc w placówkach 3. Liczba osób korzystających
	1.3. Budowa programów promujących prawa dziecka, programów profilaktycznych oraz osłonowych wzmacniających rodzinę i dziecko.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba programów 2.Liczba osób korzystających z programów
	1.4. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba rodzin, którym udzielono pomocy
	1.5. Budowa w środowisku zamieszkania rodzin dysfunkcyjnych systemu wsparcia.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba rodzin korzystających ze wsparcia

Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi	1.6. Organizowanie i propagowanie zajęć i wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych.	Miejski Zespół Oświaty Referat Promocji Miasta Miejski Ośrodek Kultury	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba zajęć, wydarzeń sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych 2.Liczba osób korzystających z zajęć
	1.7. Edukacja prozdrowotna prowadzona w szkołach i przedszkolach.	Miejski Zespół Oświaty	Organizacje pozarządowe Przedszkola i szkoły	Budżet Miasta	1.Liczba placówek korzystających 2.Liczba osób korzystających
	1.8. Objęcie pomocą przez asystenta rodziny rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym i rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	MOPS Orzesze	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Budżet Miasta	1.Liczba rodzin korzystających ze wsparcia

Obszar interwencji 6 - Starzenie się społeczeństwa

Kierunek działania: *Przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych*

Cele operacyjne	Opis działań	Podmioty odpowiedzialne	Podmioty współpracujące	Źródło finansowania	Wskaźniki realizacji działań
Poprawa funkcjonowania osób starszych i ich aktywizacja	1.1. Ułatwianie osobom starszym dostępu do ofert sportowych i kulturalnych.	Miejski Ośrodek Kultury UM Referat Promocji Miasta	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba zajęć, wydarzeń sportowych i rekreacyjnych 2.Liczba uczestników

Poprawa funkcjonowania osób starszych i ich aktywizacja	1.2. Promowanie programów z zakresu zdrowego stylu życia.	UM Referat Promocji Miasta Miejski Ośrodek Kultury MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba i rodzaj zajęć 2.Liczba osób korzystających z ofert
	1.3. Zabezpieczenie usług opiekuńczych dla osób tego wymagających.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba i rodzaj usług 2.Liczba osób korzystających z usług
	1.4. Pomoc instytucjonalna dla osób wymagających pomocy - kierowanie do placówek pomocowych.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba skierowanych osób do domu pomocy społecznej lub innych
	1.5. Promowanie wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym.	MOPS Orzesze	Organizacje pozarządowe	Budżet Miasta	1.Liczba wolontariuszy 2.Liczba osób którym udzielono pomocy
	1.6. Uczestniczenie w programach promujących udział osób starszych w kształceniu, nauka języków obcych, radzenie sobie z zagadnienia informatycznymi.		Organizacje pozarządowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Budżet Miasta	1.Liczba programów 2.Liczba osób uczestniczących